

Proposta pedagògica d' Educació Primària

Cicle: 2n

Nivell: 3r/4t

Curs acadèmic:

1

Concreció dels elements curriculars

Àrea: VALENCIÀ / CASTELLÀ

1.1

Elements curriculars de nivell

Àrea: VALENCIÀ / CASTELLÀ

1.1.

1

Competències específiques

CE1. Multilingüisme i interculturalitat

Reconèixer la diversitat lingüística i cultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i del món, a través del contacte amb les llengües de l'alumnat i de l'entorn, evitar prejudicis lingüístics i valorar aquesta diversitat com una riquesa cultural.

CE2. Comprensió oral i multimodal

Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos orals i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de l'escolta activa, l'aplicació d'estratègies de comprensió oral i la reflexió sobre el contingut i la forma.

CE3. Comprensió oral i multimodal

Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos escrits i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de la lectura de textos, l'aplicació d'estratègies de comprensió lectora i la reflexió sobre el contingut i la forma.

CE4. Expressió oral

Produir, de manera guiada, missatges orals senzills amb coherència, cohesió i adequació a través de situacions de comunicació de l'àmbit familiar, social i educatiu.

CE5. Comprensió oral i multimodal

Produir, de manera guiada, textos escrits i multimodals adequats i coherents amb un vocabulari apropiat, utilitzant estratègies bàsiques de planificació, textualització, revisió i edició.

CE6. Interacció oral, escrita i multimodal

Interactuar de manera oral, escrita i multimodal, a través de textos senzills dels àmbits personal, social i educatiu, utilitzant un llenguatge respectuós i estratègies bàsiques de comprensió, expressió i resolució dialogada de conflictes, de manera síncrona i asíncrona.

CE7. Mediació oral, escrita i multimodal

Mediar entre interlocutors utilitzant estratègies d'adaptació i de simplificació del llenguatge per a processar i transmetre informació bàsica i senzilla, en situacions comunicatives predictibles d'àmbit personal, social i educatiu.

CE8. Lectura autònoma

Llegir de manera autònoma obres i textos de caràcter divers, seleccionats segons els seus gustos i interessos i compartir les experiències de lectura.

CE9. Competència literària

Llegir i produir textos amb intenció literària, senzills, amb llenguatge pròxim a l'alumne, contextualitzats en la cultura i la tradició, com a font de plaer i de coneixement.

Criteris d'avaluació

- 1.1.** Identificar les varietats lingüístiques de l'entorn.
 - 1.2.** Mostrar interès per l'ús del valencià en situacions comunicatives habituals.
 - 1.3.** Mostrar interès i respecte per les varietats lingüístiques del seu entorn immediat, i identificar algunes expressions d'ús habitual.
 - 1.4.** Identificar en contextos senzills, amb ajuda del docent, prejudicis i estereotips lingüístics freqüents, i reconèixer la pluralitat lingüística del seu entorn com una font de riquesa cultural.
 - 1.5.** Amb l'ajuda del docent, reflexionar sobre aspectes bàsics del funcionament de la llengua, a partir de l'observació i la comparació de paraules i oracions de diferents llengües pròximes a l'alumnat.
-
- 2.1.** Escoltar de manera activa i interpretar, amb l'ajuda del docent, textos orals senzills de l'àmbit personal, social i educatiu.
 - 2.2.** Interpretar el sentit global i les idees principals de textos orals senzills sobre coneixements pròxims a l'alumnat, reconèixer la informació explícita i algunes informacions implícites senzilles, i progressar, de manera guiada, en la valoració crítica del contingut i dels elements no verbals elementals.
 - 2.3.** Escoltar de manera activa i interpretar, amb l'ajuda del docent, textos multimodals senzills en mitjans digitals, de l'àmbit personal, social i educatiu.
 - 2.4.** Interpretar el sentit global i les idees principals de textos multimodals senzills sobre coneixements pròxims a l'alumnat, reconeixent la informació explícita i algunes informacions implícites senzilles, i progressant, de manera guiada, en la valoració crítica del contingut i dels elements no verbals elementals.
-
- 3.1.** Llegir amb bona fluïdesa, de manera silenciosa i en veu alta, i interpretar, amb ajuda del docent, textos escrits i multimodals senzills de l'àmbit personal, social i educatiu.
 - 3.2.** Aplicar, de manera guiada, diferents estratègies per comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, inferir significats no explícits i fer algunes valoracions personals de textos escrits sobre coneixements pròxims a l'alumnat.
 - 3.3.** Identificar el tipus de text i l'estructura principal dels textos, i valorar, de manera guiada, el contingut i els aspectes formals i no verbals elementals dels textos escrits i multimodals, i iniciar-se en l'avaluació de la seua fiabilitat.
 - 3.4.** Localitzar, seleccionar i contrastar informació senzilla procedent d'una o dues fonts, de l'àmbit personal, social i educatiu, i avaluar-ne la utilitat en funció dels objectius de lectura en diferents textos multimodals senzills en mitjans digitals, amb l'ajuda del docent.
 - 3.5.** Aplicar, amb ajuda del docent, diferents estratègies per a la cerca, la selecció i la gestió de la informació en diferents textos multimodals, per a ampliar coneixements de manera responsable i reconèixer que pot no ser fiable, iniciar-se en el contrast de la informació i utilitzar-la citant les referències bibliogràfiques.
-
- 4.1.** Produir, amb ajuda del docent, discursos orals senzills, amb sentit, sobre coneixements pròxims a l'alumne, de tipologia diversa i ajustats a situacions comunicatives habituals.
 - 4.2.** Produir discursos orals amb una pronunciació clara, un volum adequat i una postura corporal correcta, i iniciar-se en l'ús de suports audiovisuals.
 - 4.3.** Realitzar produccions orals utilitzant un llenguatge no discriminatori, adaptat a la situació de comunicació i a l'interlocutor, amb un vocabulari bàsic i estructures morfosintàctiques senzilles.
 - 4.4.** Localitzar i seleccionar informació en una o dues fonts, de manera acompanyada i compartir oralment els resultats citant-ne les fonts.
-
- 5.1.** Produir, a partir d'exemples bàsics i amb ajuda del professorat, textos escrits i multimodals senzills que responguen a les característiques plantejades, amb una estructura coherent i utilitzant vocabulari no discriminatori bàsic d'ús freqüent.
 - 5.2.** Utilitzar, amb suport i ajuda del professorat, els coneixements elementals d'ortografia i gramàtica necessaris en la situació d'aprenentatge.
 - 5.3.** Planificar i revisar, de manera dialogada i acompanyada pel professorat, mitjançant instruments i estratègies elementals, com a part explícita del procés d'escriptura.
 - 5.4.** Localitzar, seleccionar i gestionar, de manera acompanyada, la informació d'una o dues fonts i incloure les seues referències en compartir-la.
-
- 6.1.** Interactuar oralment, amb l'acompanyament del docent, en situacions comunicatives habituals, utilitzant un vocabulari bàsic i no discriminatori, un ritme pausat i el llenguatge no verbal, i utilitzant estratègies d'escolta amb la finalitat de mantindre el tema i respectar les convencions establides.
 - 6.2.** Utilitzar, de manera acompanyada, estratègies bàsiques per a la comunicació assertiva progressant en la gestió dialogada de conflictes.
 - 6.3.** Identificar i rebutjar, de manera acompanyada, els usos lingüístics discriminatoris a través de la reflexió conjunta.
 - 6.4.** Interactuar en textos escrits i multimodals, de manera asíncrona i guiada, mostrant empatia i respecte i utilitzant estratègies per a expressar missatges senzills estructurats amb un vocabulari bàsic d'ús freqüent i no discriminatori.
-
- 7.1.** Mostrar interès per participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents sobre assumptes quotidians.
 - 7.2.** Interpretar un missatge breu i senzill en L2 (valencià o castellà), i transmetre la informació bàsica o explicar conceptes en la seua L1 (valencià o castellà o una altra llengua), oralment, de manera guiada, facilitant la comprensió entre interlocutors sobre assumptes quotidians en el seu entorn més pròxim.
 - 7.3.** Identificar i utilitzar, de manera acompanyada i molt bàsica, estratègies que faciliten la comprensió i l'expressió oral d'informació en diferents llengües del seu repertori (L1-L1, L2-L1), com ara l'ús del llenguatge no verbal, o simplificar o adaptar el missatge.

8.1. Llegir de manera autònoma o guiada obres diverses adequades a la seua edat i textos escrits i multimodals de l'àmbit personal, social i educatiu, seleccionar amb autonomia creixent els que millor s'ajusten als seus gustos i interessos i iniciar-se així en la construcció de la seua identitat lectora.

8.2. Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en l'àmbit educatiu.

9.1. Llegir i escoltar textos literaris senzills, propis de la tradició literària, adequats a l'edat i amb ajuda del docent.

9.2. Interpretar textos senzills de la tradició popular oral, literària, dins d'un context sociocultural pròxim.

9.3. Expressar l'opinió sobre textos de tradició literària, amb paraules pròpies de l'alumne i amb ajuda del docent.

9.4. Crear versions de textos literaris senzills i breus (contes, poemes, cançons, dramatitzacions), individualment i col·lectiva.

9.5. Participar en manifestacions literàries, recitals, representacions teatrals, partint de models i amb ajuda del docent.

Sabers bàsics

BLOC 1: LLENGUA I ÚS

1. Les llengües i els parlants

Biografia lingüística personal

Mapa lingüístic local i de l'entorn geogràfic

La variació lingüística

Prejudici i estereotips lingüístics

Llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències

Expressions pròpies de la llengua

BLOC 2: ESTRATÈGIES COMUNICATIVES

1 Sabers comuns

Estratègies per a adaptar el discurs a la intenció comunicativa, als participants i a la situació

Estratègies per a adaptar el discurs al propòsit comunicatiu i al canal

Estratègies per a adaptar el discurs al registre

Adequació textual a la situació comunicativa

Estructura del discurs: la coherència i la cohesió

Elements de contingut (tema, fórmules fixes, lèxic) i forma (estructura, format, títol, imatges)

Elements de contingut (inferències d'informació) i forma (tipografia)

Tipologies textuais i gèneres discursius

Elements de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori

Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció

Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació

2 Alfabetització informacional

Estratègies d'ús i tractament de fonts documentals diverses

Estratègies de cerca en fonts documentals diverses i amb diferents suports i formats

Diferenciació entre fets i opinions

Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals

Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació

Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals

3 Reflexió sobre la llengua

Diferències entre llengua oral i llengua escrita

Consciència fonològica. Fonemes específics del valencià/castellà.

Formulació i comprovació d'hipòtesis.

Generalitzacions sobre aspectes lingüístics.

Generalitzacions sobre normes ortogràfiques i gramaticals bàsiques.

Signes de puntuació.

Relacions de forma i significat entre les paraules

Relacions sintàctiques de les paraules.

Convencions del codi escrit en el marc de propostes de comprensió o producció de textos.

Estratègies per a la transferència entre les llengües

4 Comunicació i interacció oral

Estratègies de comprensió oral: informació i del sentit global del discurs

Estratègies d'expressió oral: pronunciació i entonació adequades.

Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal.

Planificació i producció de textos orals i multimodals.

Estratègies d'escola activa i assertivitat, tenint en compte la perspectiva de gènere.

Estratègies comunicatives per a la resolució dialogada de conflictes.

Interaccions orals en situacions comunicatives

Estratègies de cortesia lingüística

5 Comprensió escrita

Lectura amb velocitat, fluïdesa i entonació

Estratègies de comprensió abans de la lectura: activar els coneixements previs, establir objectius de lectura i formular hipòtesis a través d'informació paratextual i gràfica

Estratègies de comprensió durant la lectura: fer inferències a partir dels seus coneixements i experiències prèvies

Estratègies de comprensió durant la lectura: reformular hipòtesis, interpretar sentits figurats i significats no explícits en els textos

Estratègies de comprensió després de la lectura: informació del sentit global del text

Estratègies de comprensió després de la lectura: comprovar hipòtesis i extraure'n conclusions

6 Expressió escrita i multimodal

Aplicació de les normes ortogràfiques

Presentació acurada de les produccions escrites

Estratègies del procés d'escriptura: textualització i revisió

Estratègies del procés d'escriptura: planificació i correcció

Elements gràfics i paratextuals

OCS DE CONTINGUT

SABERS BÀSICS

BLOC 3: LECTURA I LITERATURA

1 Hàbit lector

Identitat lectora: expressió de gustos i interessos

Identitat lectora: valoració crítica dels textos

La biblioteca de l'aula o del centre com a punt de trobada d'activitats literàries compartides Comunitats lectores.

Cura dels llibres i normes de funcionament de la biblioteca

2 Literatura

Obres o fragments variats i diversos de la literatura infantil adequats als seus

interessos i organitzats en itineraris lectors

Elements constitutius essencials de l'obra literària i dels diferents gèneres literaris

Estratègies per a la interpretació dels textos literaris

Vincles amb altres manifestacions artístiques i culturals

Planificació i producció de textos literaris

1.1.
2

Valoració general del progrés de l' alumnat

Instrumentes de recollida i registre d' informació

L'avaluació és una part essencial de l'educació inclusiva i té els següents objectius: obtenir informació sobre com aprèn l'alumna o l'alumne, identificar les seues necessitats, eliminar les barreres que dificulten l'aprenentatge, valorar els seus progressos, organitzar la resposta educativa, així com promoure l'interès per millorar el seu procés d'aprenentatge.

Per avaluar el procés, i no només el resultat, cal prioritzar l'ús d'eines com l'observació de l'alumnat en els seus processos d'aprenentatge, graelles de registre de l'evolució dels aprenentatges, rúbriques i documentacions pedagògiques, guies d'observació, quadern dels alumnes, proves individuals, exposicions orals...

Models d' informes d' avaluació qualitativa (trimestral) per a cadascun dels cursos del cicle

Aspectes a valorar sobre el procés de desenvolupament i aprenentatge dels xiquets i xiquetes d'aquest nivell

Amb el fi d'afavorir un procés de reflexió pedagògica en el desenvolupament de l'avaluació, els tutors han d'elaborar tres informes d'avaluació qualitativs amb una periodicitat trimestral, i un informe quantitatiu al final del curs escolar. El professorat ha d'avaluar tant els aprenentatges de l'alumnat com els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent.

Per a l'avaluació del grau d'adquisició de les competències específiques, s'han de prioritzar tècniques com l'observació diària, l'avaluació dels productes finals, la resolució de problemes de situacions quotidianes i totes aquelles tècniques que suposen la posada en marxa de les habilitats i competències adquirides dins de l'aula i en el mateix procés formatiu.

L'informe d'avaluació personalitzat i serà únic per a cada alumne o alumna amb un enfocament competencial. En aquest informe s'han de reflectir els resultats obtinguts en el procés d'aprenentatge de l'alumne o l'alumna, els aspectes personals i evolutius que es consideren oportuns, esmentar les mesures i suports d'atenció educativa que s'hagen adoptat o previst, i la conveniència de la seua continuïtat.

Aquest informe s'ha de redactar destacant els seus progressos, esforços, dificultats superades i talents, així com explicitant els aspectes que caldria continuar treballant.

Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtingudes i sobre les quals s'ha reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.

Criteris de qualificació quantitativa (només final de curs)

L'equip docent coordinat pel tutor o tutora, ha de valorar, de forma col·legiada, el progrés de l'alumne o alumna.

En aquesta avaluació, s'ha d'incloure l'avaluació per àrea expressada per mitjà dels termes següents: insuficient (IN), suficient (SU), bé (BÉ), notable (NT) o excel·lent (EX).

Es tindran en compte els resultats obtinguts en el procés d'aprenentatge, els aprenentatges adquirits, així com les competències específiques adquirides.

Mesures de resposta educativa per a la inclusió

Les actuacions aniran encaminades al desenvolupament d'un model inclusiu en el sistema educatiu valencià per a fer efectius els principis d'equitat i igualtat d'oportunitats en l'accés, participació, i aprenentatge de tot l'alumnat, i aconseguir que el centre educatiu es constituïska en element dinamitzador de la transformació social cap a la igualtat i la plena inclusió de totes les persones, especialment d'aquelles que es troben en situació de major vulnerabilitat i en risc d'exclusió.

Activitats de reforç i ampliació:

- Les activitats d'ampliació aniran dirigides a les /els alumnes amb major capacitat i d'aprenentatge més ràpid i consistiran en treballs d'un nivell més complex i propostes d'investigació.

- Les activitats de reforç es centraran en la competència en comunicació lingüística i els destinataris seran les/ els alumnes amb rendiment baix o ritme d'aprenentatge lent. Es realitzaran a l'aula amb l'ajuda de la mestra o el mestre de PT, d'AL o de reforç.